

ADAM CIGLER

Bakalářská práce

Přestavba střešních prostorů domu Živnostenské banky Na Příkopě v Praze na restauraci

Ateliér prof. Ing. arch. Zdeňka Fránka a Ing. arch. Dany Rakové

FUA TUL, zima 2013 - 2014

OBSAH

Anotace

Situace širších vztahů 1:2 000

Situace řešeného území 1:1000

Půdorysy 1:200

Tabulka bilancí ploch

Řezy 1:200

Pohledy 1:400

Výkres tvaru 1:200

Varianty řešení novodobé hostiny / Vizualizace interiéru

Vizualizace nádobí

Průvodní zpráva

Technická zpráva

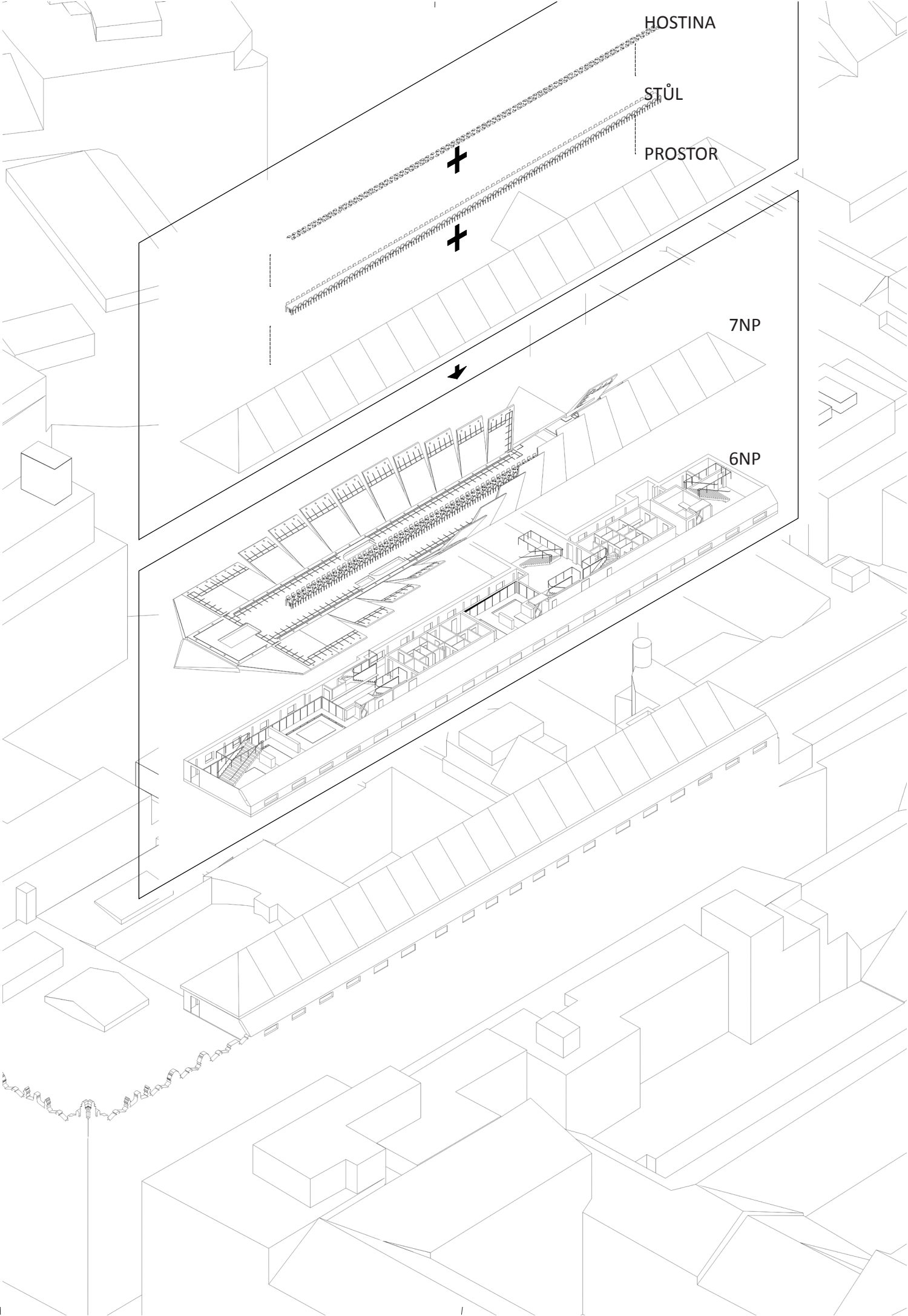
Anotace

Projekt řeší téma novodobé hostiny, jejíž součástí je vytvoření místa k jejímu konání, určení průběhu hostiny včetně návrhu samotného stolování. Objekt v podobě nástavby je situován na střešním prostoru Živnostenské banky v ulici Na příkopě v Praze.

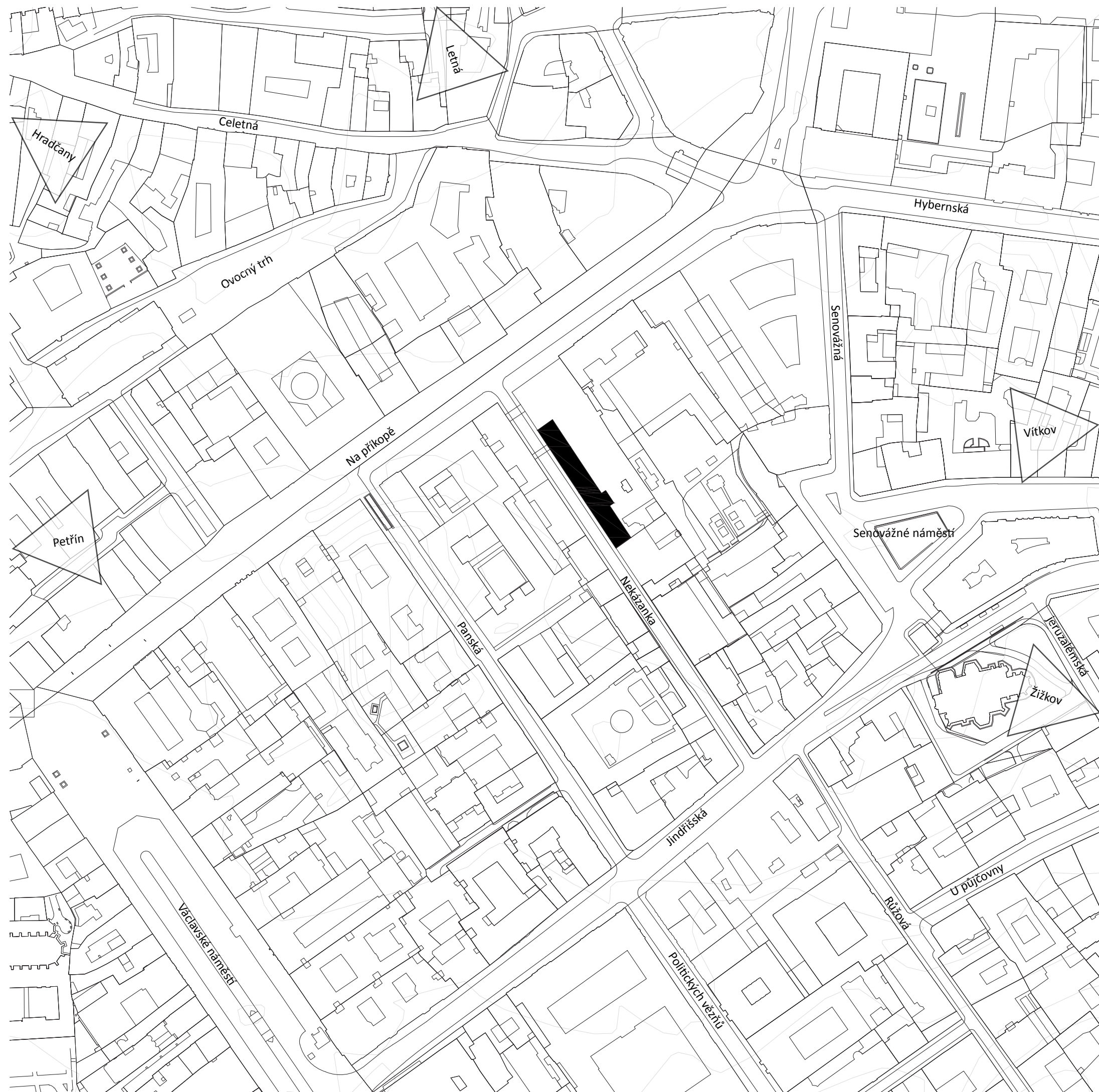
Návrh je definován dvěma vzájemně souvisejícími principy, které určují celkovou podobu architektury a specifický provoz zařízení – dlouhý stůl a otevírací střecha. Součástí jednotlivých chodů během hostiny je proměna celého prostoru – geometrie prostoru, osvětlení a výhled. Práce navazuje na přerušenou tradici „hostiny“, kterou zasazuje do dnešní doby a určuje jí nová pravidla, jež souzní se současnými trendy v gastronomii.

Axonometrie - koncept

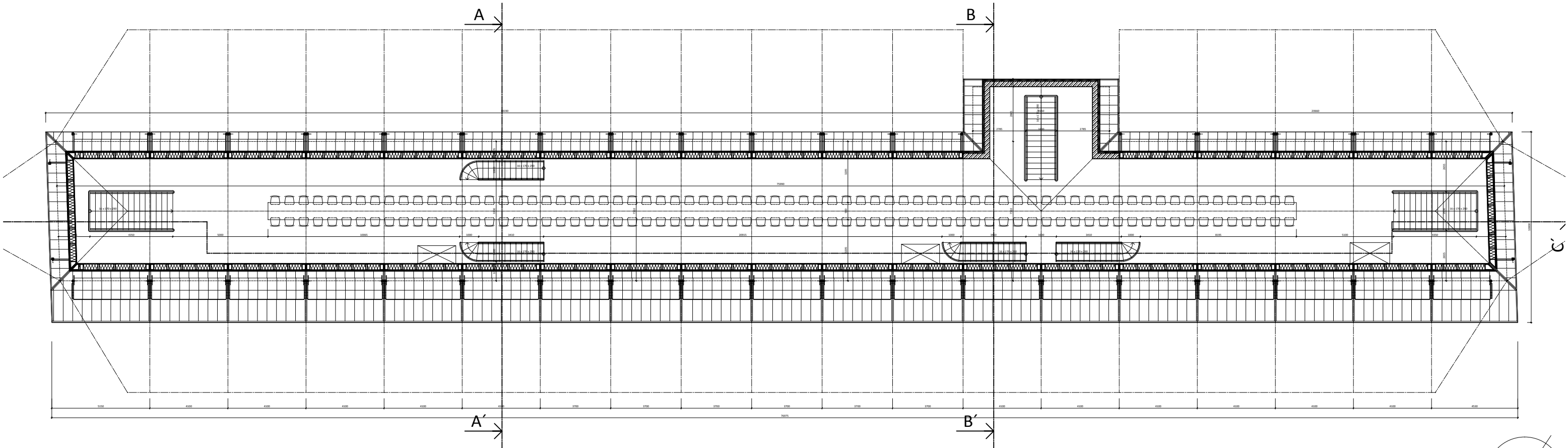

Situace širších vztahů 1:2 000

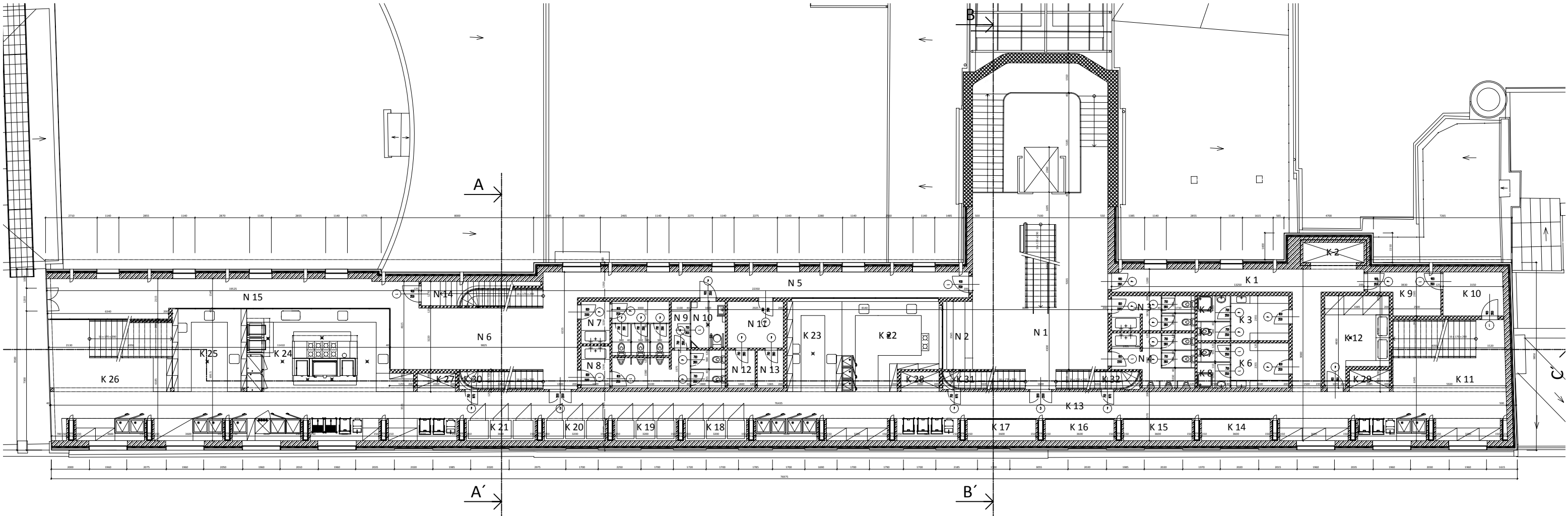

Pŭdorys 7NP 1:200

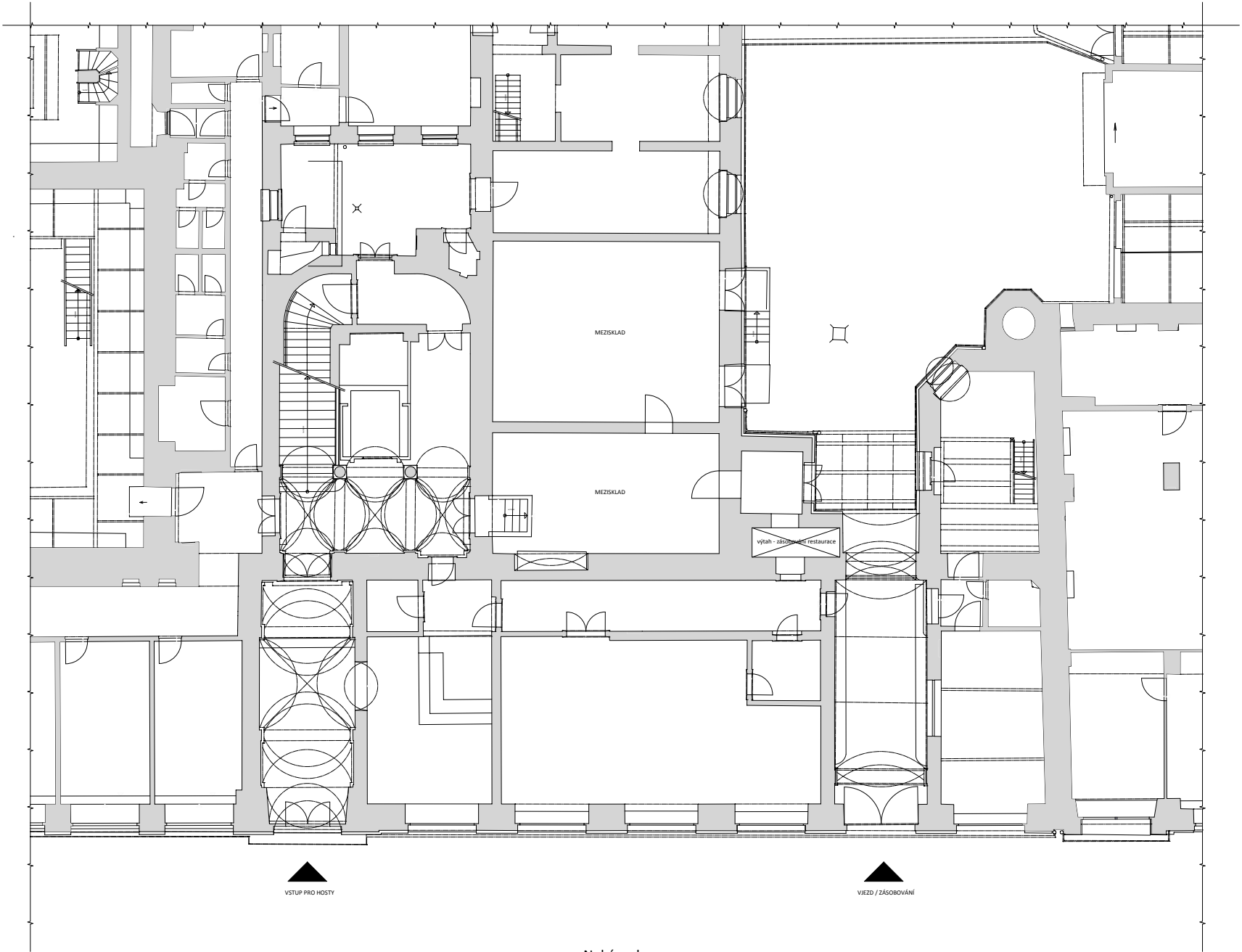
Pŭdorys 6NP 1:200

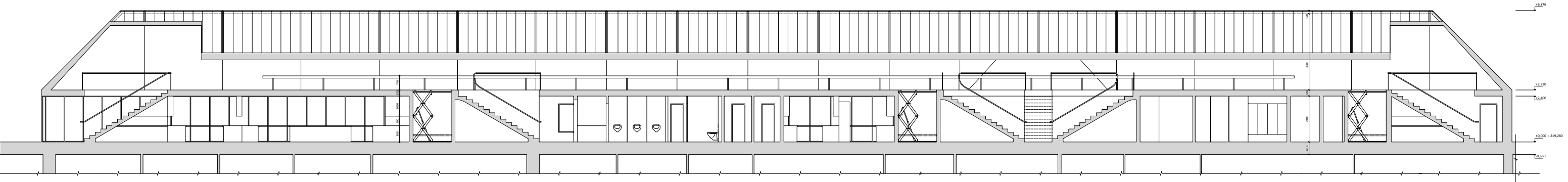
Tabulka bilancí ploch

Č. M.	MÍSTNOST	PLOCHA			
N1	vstupní místnost, schodiště, šatna	79 m²	K10	vratné obaly	7 m²
N2	recepce, bar	5,5 m²	K11	schody, chodba, příprava nápojů	41 m²
N3	WC ženy	7,5 m²	K12	mytí nádobí	14 m²
N4	WC muži	11 m²	K13	chodba	92 m²
N5	chodba	28 m²	K14	chlazený sklad - předchladična	4 m²
N6	schodiště, prostor pro čekání	44,5 m²	K15	chlazený sklad - chladična masa	4 m²
N7	WC ženy	12 m²	K16	chlazený sklad - mlékařenské výrobky	4 m²
N8	WC muži	14 m²	K17	chlazený sklad - mrazák	4 m²
N9	úklid	2 m²	K18	sklad suchých potravin	4 m²
N10	WC invalida	4,5 m²	K19	sklad suchých potravin	4 m²
N11	technická místnost	7 m²	K20	sklad ovoce, zeleniny	4 m²
N12	technická místnost, provoz střechy	3 m²	K21	denní zásoby	4 m²
N13	technická místnost	3 m²	K22	cukrárna	21,5 m²
N14	schody	7,5 m²	K23	příprava zeleniny, masa	13,5 m²
N15	chodba	33,5 m²	K24	varna	50,5 m²
K1	chodba	23,5 m²	K25	studená kuchyně	27,5 m²
K2	výtah - zásobování	3,5 m²	K26	příprava nápojů, výdej, schody	38 m²
K3	šatna muži	7 m²	K27	zdvíhací plošina	1,5 m²
K4	sprcha muži	2,5 m²	K28	zdvíhací plošina	1,5 m²
K5	WC muži	2 m²	K29	zdvíhací plošina	1,5 m²
K6	šatna ženy	7 m²	K30	prostor pod schody - úklid	3 m²
K7	WC ženy	2 m²	K31	prostor pod schody - úklid	3 m²
K8	sprcha ženy	2,5 m²	K32	prostor pod schody - úklid	3 m²
K9	odpad	7 m²	S1	jídelsna	382 m²

Půdorys 1NP 1:200

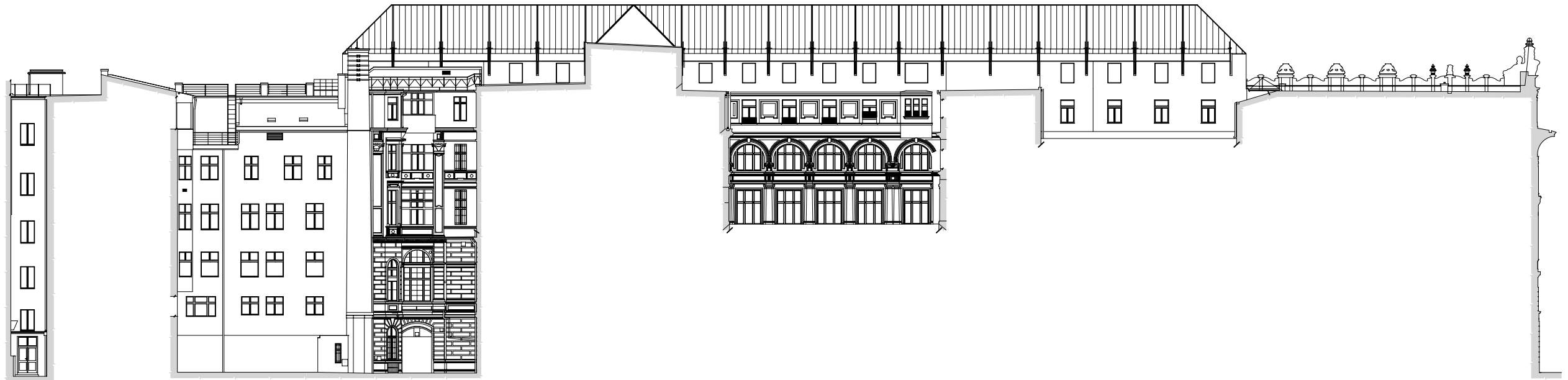

Řez C - C' 1:200

Architectural section drawing of a building, showing a cross-section through the structure. The drawing includes a roof section with a gabled roof and a flat roof section. The building has multiple floors, with a ground floor featuring large arched openings and a second floor with smaller windows. The drawing is labeled with dimensions and elevations.

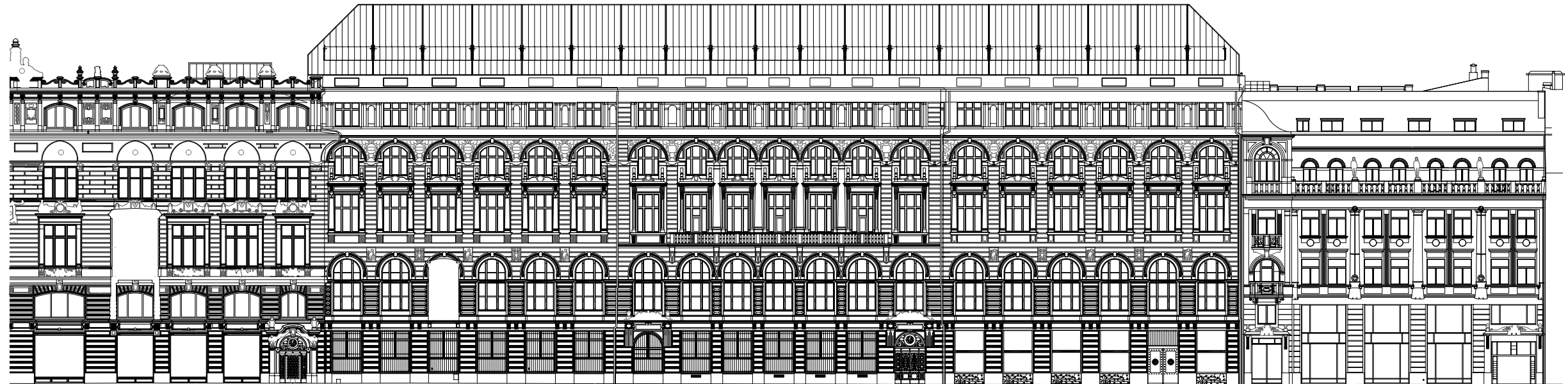
Pohled dvůr - východ 1:400

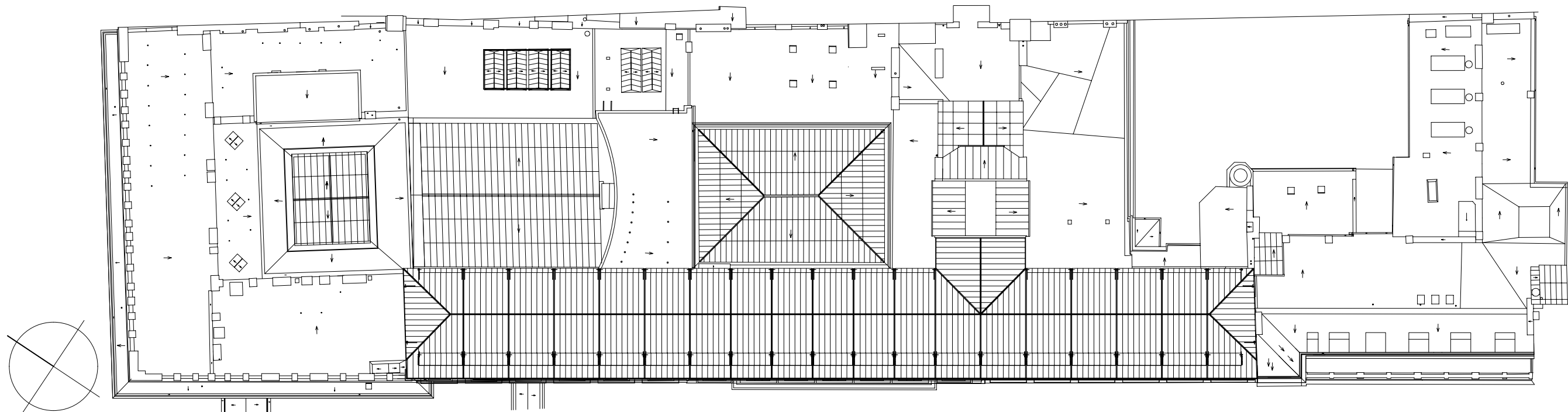
Pohled Na příkopě - sever 1:400

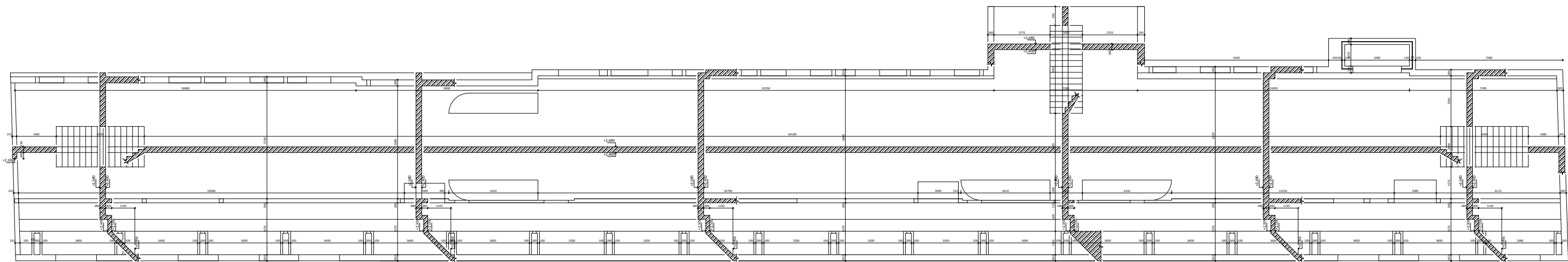
Pohled Nekázanka - západ 1:400

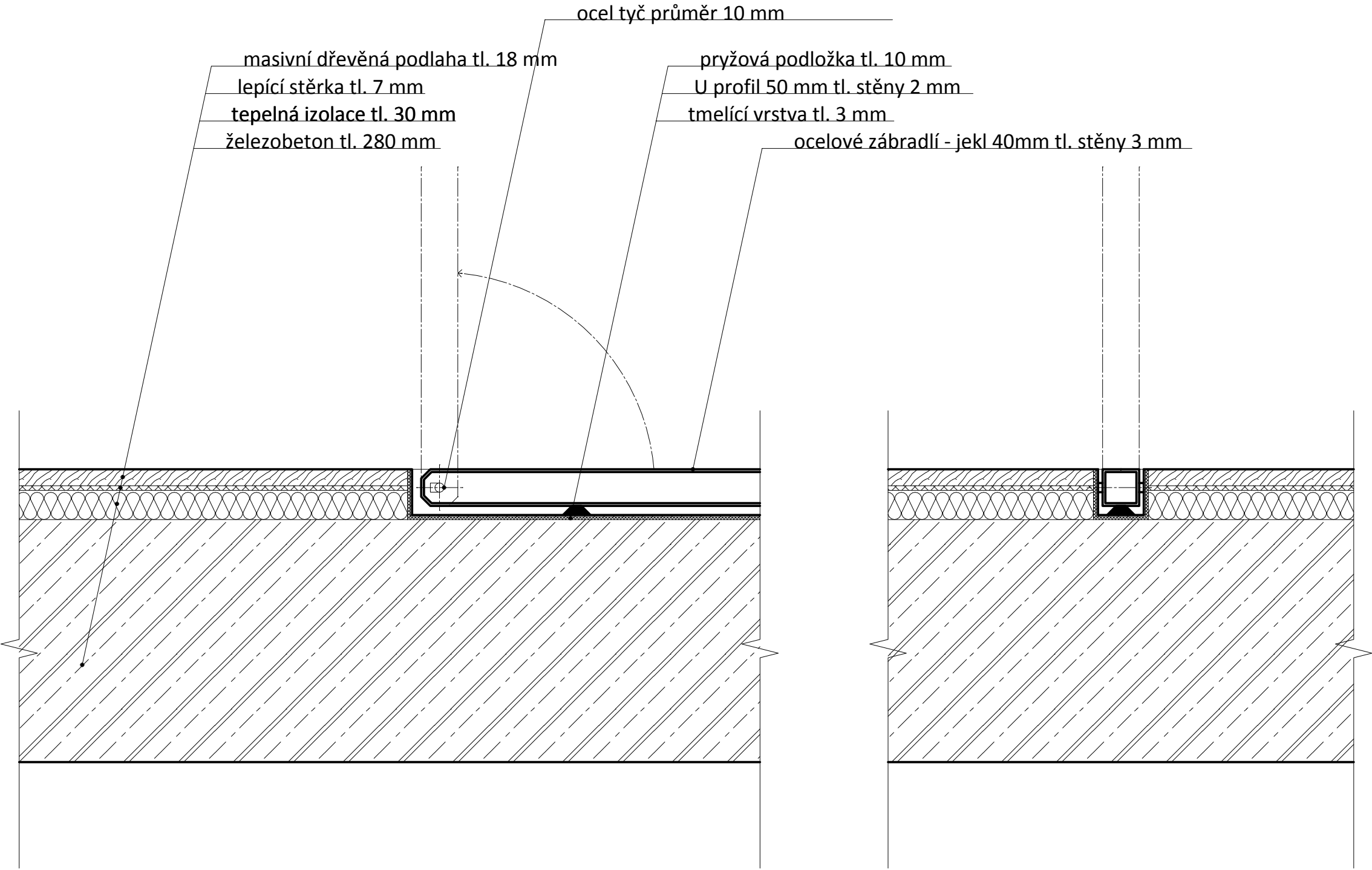
Pohled na střechy 1:400

Výkres tvaru 1:200

Konstrukční detail 1:10

HOSTINA

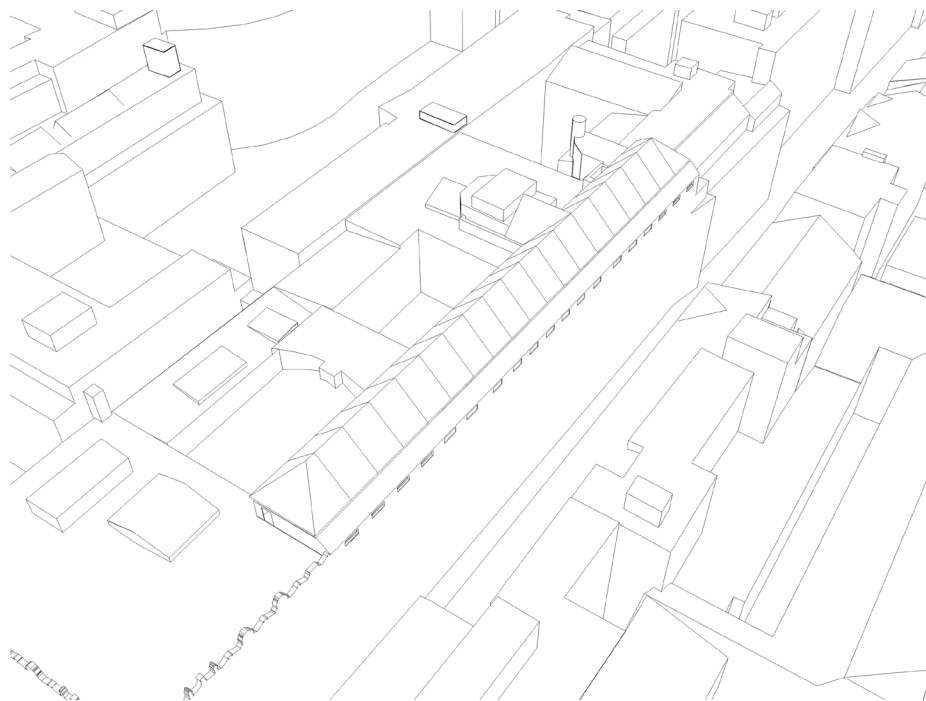
tabule na Zelený čtvrtek velikonoční

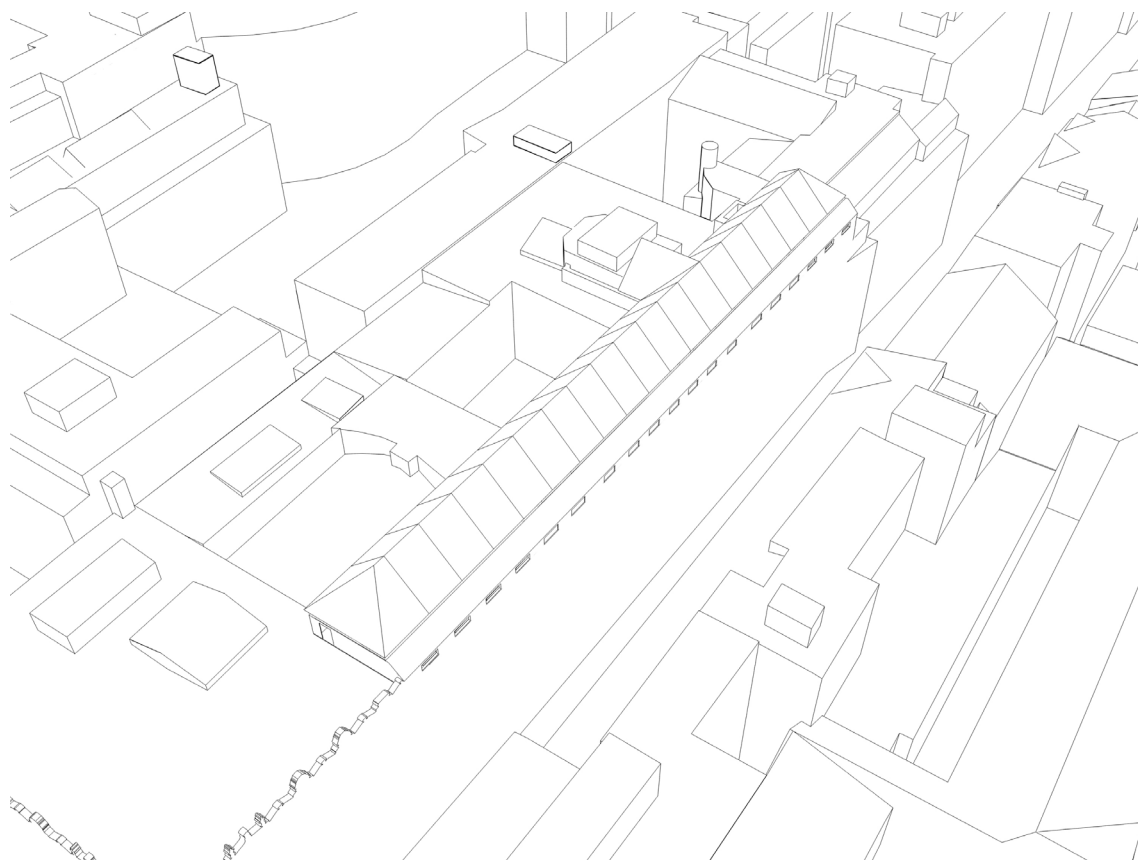
PŘÍCHOD HOSTŮ

Je jaro, příroda a města se pomalu probouzí k životu. Tento proces je podržený příchodem Velikonoc, oslav smrti a znovuzrození. Stejně jako příroda se musí člověk znovu narodit při příchodu jara. Setřást ze sebe uzavřenost zimy a otevřít se světu.

K tomu napomůže podkrovní prostor, který se dynamicky mechanicky rozevírá stejně jako první květy vítající jaro. Návštěvník sám se stane pestíkem v prostoru centra Prahy. Tak jako stromy rostou co nejvýše, aby vstřebaly co nejvíce sluneční energie, stejně tak hosté stoupají po schodišti do podkrovního prostoru. Výstup sám má určitý očistný význam, hosté za sebou nechají starosti všedního dne, vnímají své lehce unavené nohy a mohou se plně, nerušeně věnovat hostině. Vstupují do prostoru, který je odloučený od každodennosti, všednosti. Příchozí se ocitají v hermeticky uzavřeném prostoru, který čeká na jarní rozpuk. Host se noří do mýtu hostiny.

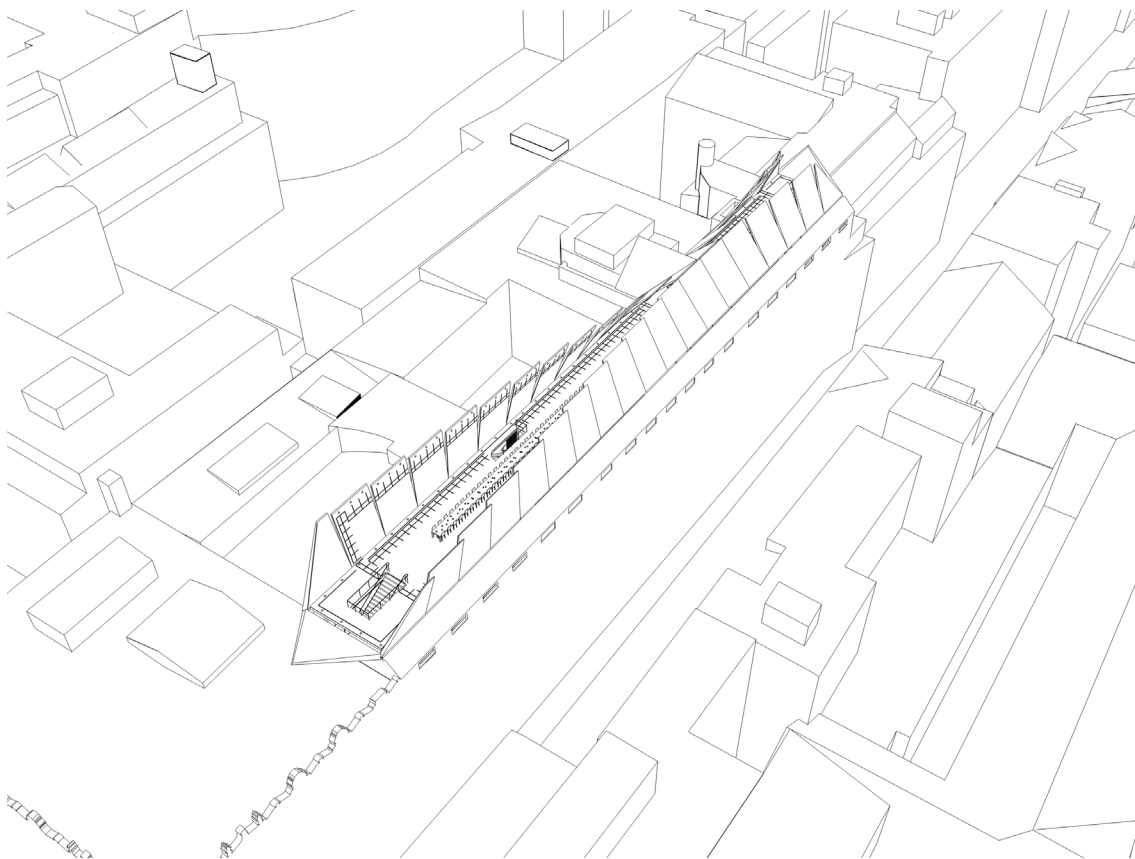
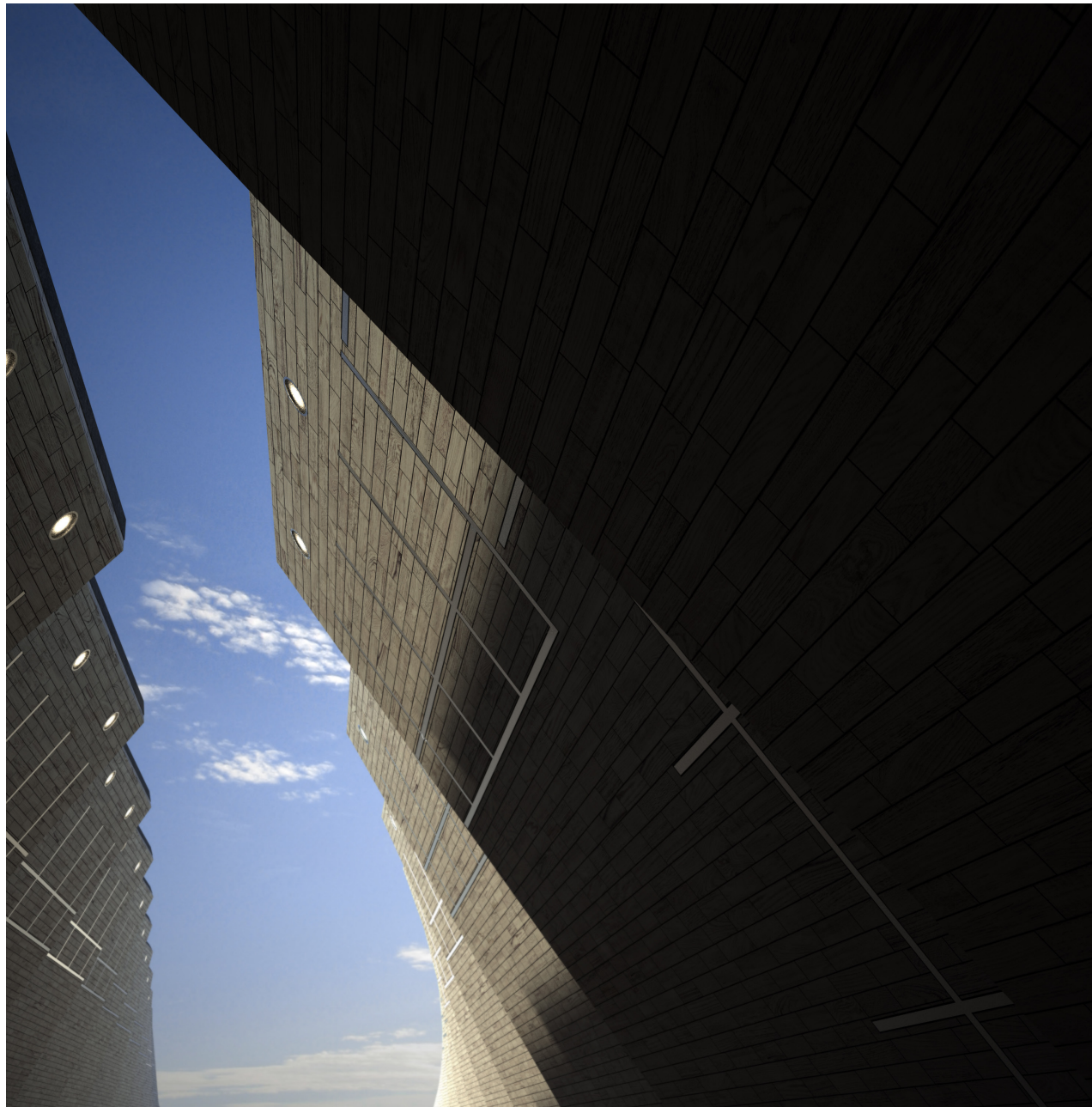
Před příchodem posledního hosta čekají rychlejší ve stoje se sklenkou šampaňského, kterou jim nabídne hostitelka, číšnice. Čekání na pomalejší, či pozdě příchozí zdůrazňuje slavnostní ráz hostiny. Hostina totiž nemůže začít bez všech účastníků, narušila by se tím její důstojnost. Po příchodu posledního jsou hosté usazeni na předem určená místa, každý má vlastní místo v prostoru, který se následně hostu podřídí. Čistý prostor je nasvětlen měkkým bočním světlem, host má pocit lehkosti a zároveň je nedočkavý po naplnění žaludku jídlem a myslí zážitky. Po usazení přináší obsluha každému vodu na umytí rukou. Omytí rukou je nedílnou součástí každé hostiny. Ačkoliv se v tomto kontextu jedná spíše o symbolický akt, nežli akt hygienický, má mytí rukou stále hluboký význam.

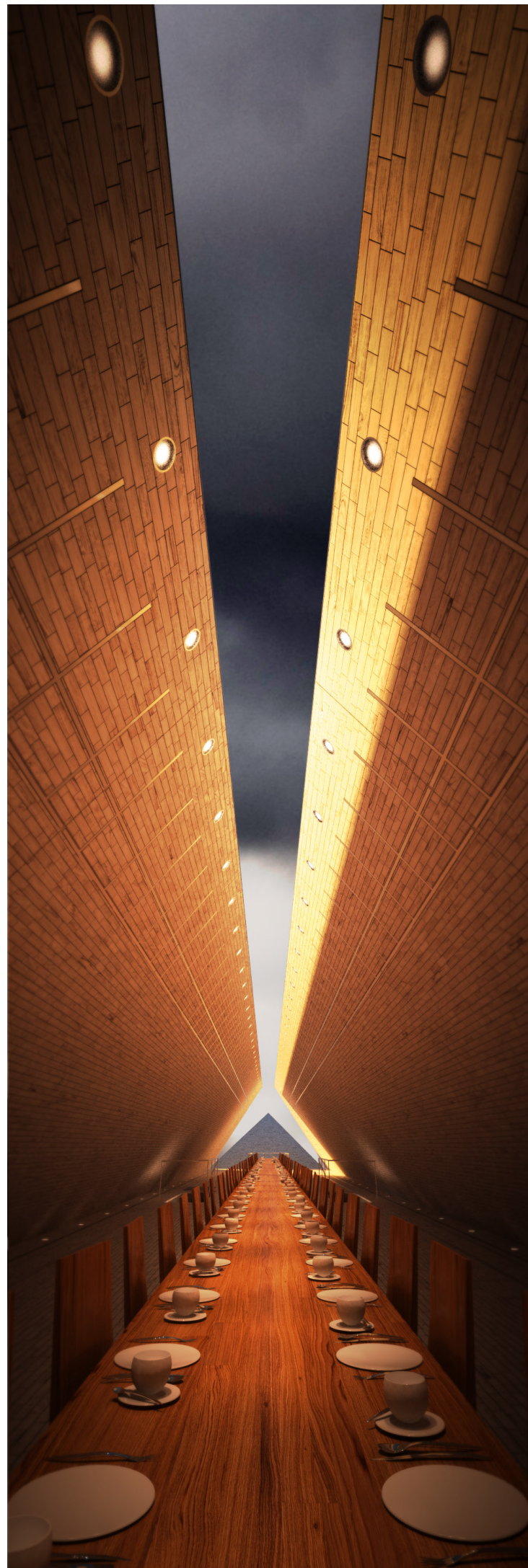
ZAČÁTEK HOSTINY

Hostům je po omytí rukou podán aperitiv. Host si sedá ke stolu, který sdílí všichni. Není hosta, který by zabíral čelo stolu, dominantní místo tradičně vyhrazené autoritám. Tuto roli přebírá samotný štít střechy, který je v této fázi hostiny zavřený. V prostoru dominuje stůl, který je osvětlen dynamickými bodovými světly. Všechna pozornost je soustředěna na kontakt hostů, kteří nezávazně debatují nad sklenicí vína a je podáván amuse-bouche.

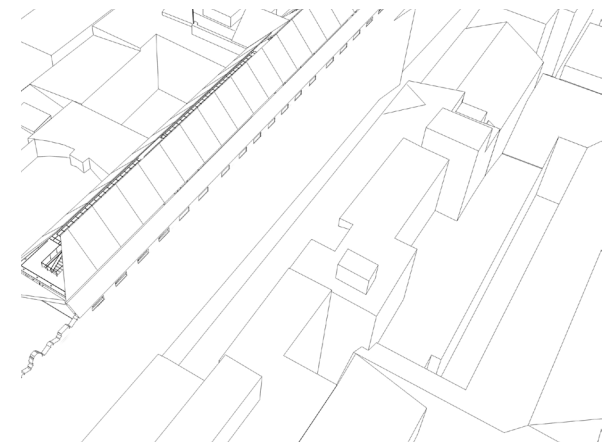
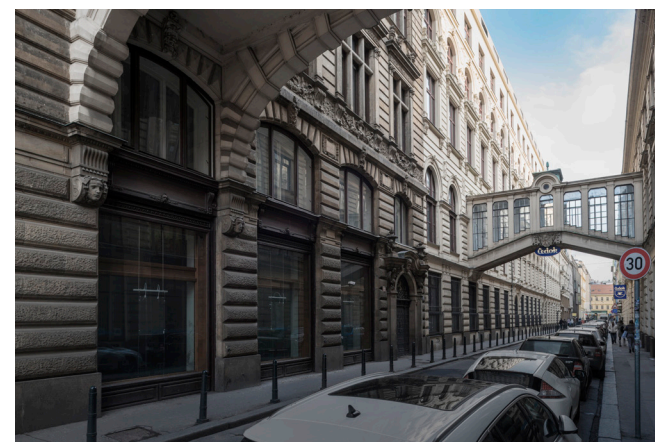
POLÉVKA

Střecha se pomalu rozevírá, umělé osvětlení se pomalu mění na pozdně odpolední přirozené osvětlení, které je zdramatizováno vějířovitým rozevřením jednotlivých střešních panelů. Hosty ovane lehce přisun čerstvého vzduchu, takže mohou směle pokračovat v hodování. Po dopití aperitivu se podává první chod - polévka. V tomto případě, jarním velikonočním se podává zelený boršč. Polévkový talíř se zasadí do stolu, stejným principem se vkládají sazenice do již rozmrzlé, povolené půdy.

PŘEDKRM

Předkrm se bude podávat při téměř uzavřené střeše, která pouští úzkou škvírou denní světlo, ale prostor je také osvětlován bodovkami. Vánek osvěží hosty u gastronomického zážitku a zároveň kousek nebe nad hlavami navodí pocity a náladu ke konverzaci nebo snění.

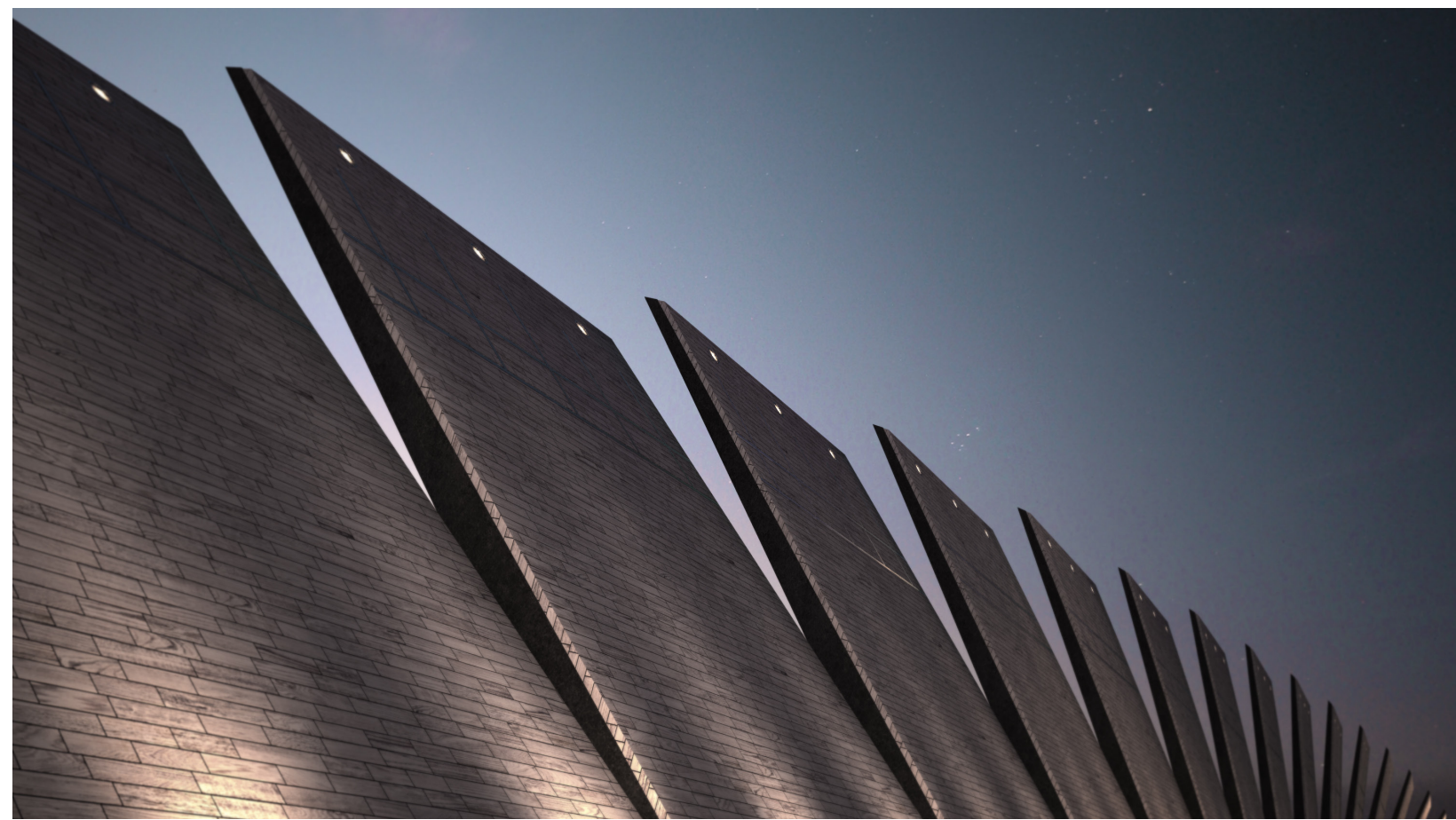
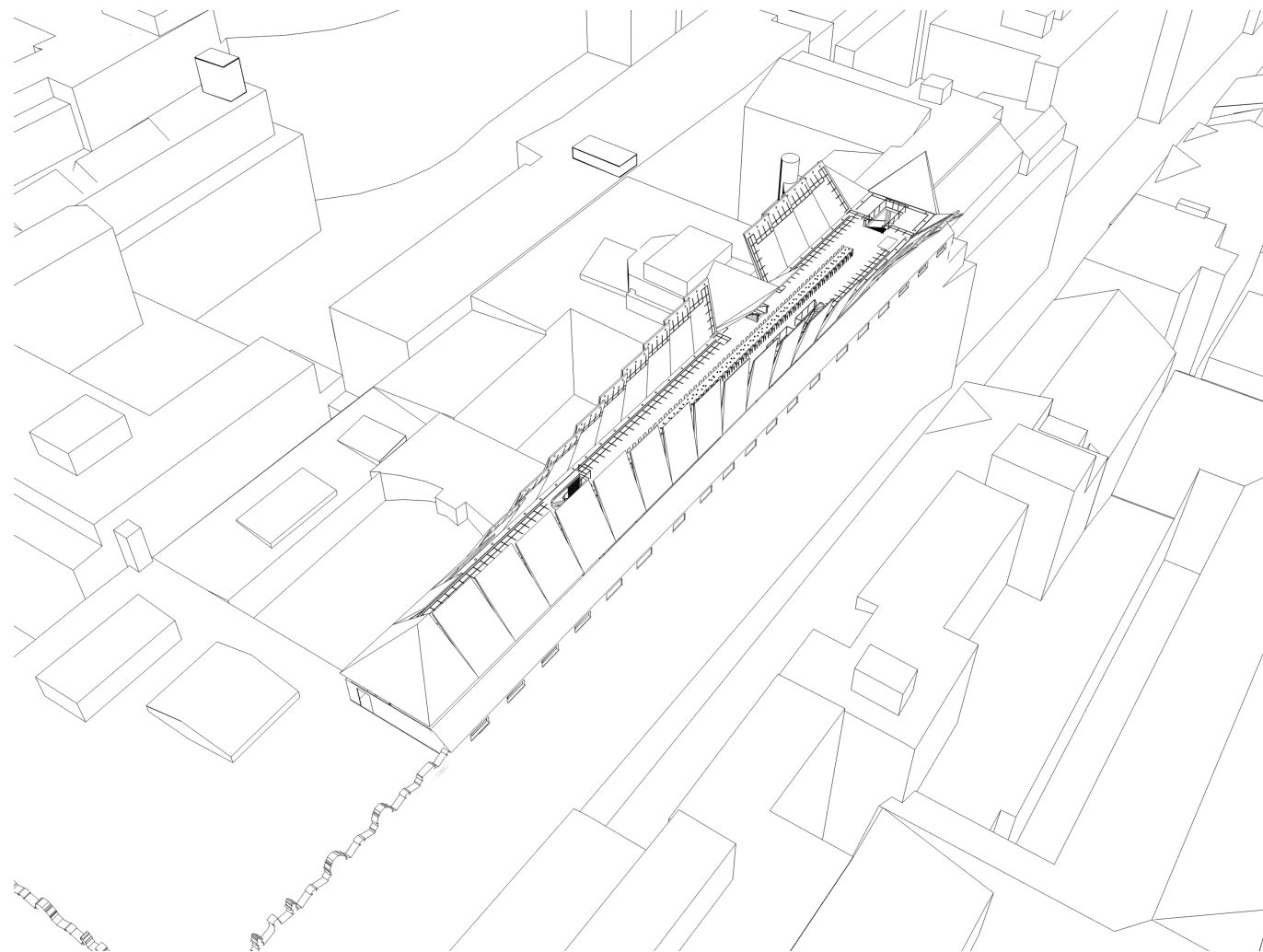
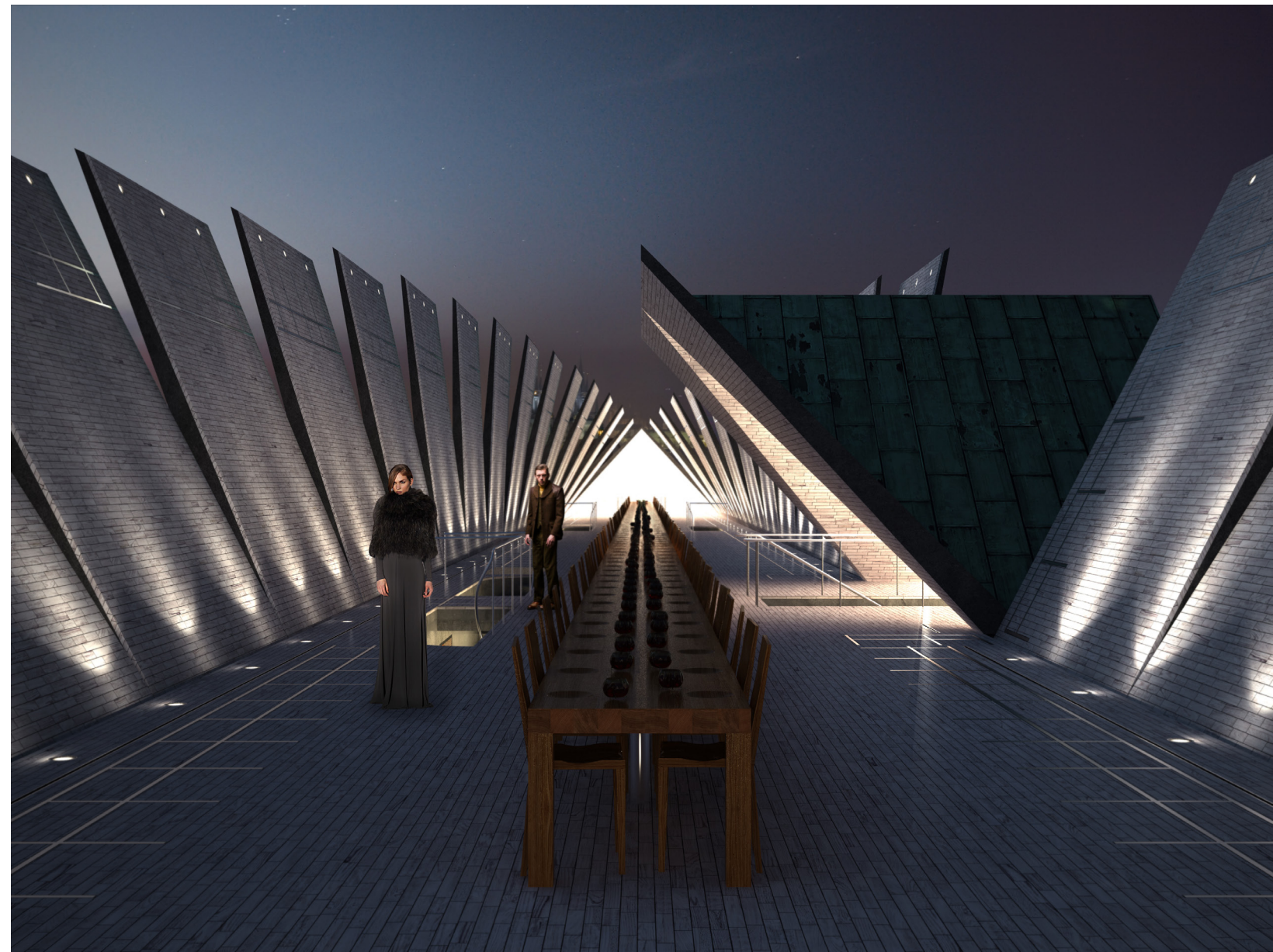

HLAVNÍ CHOD

Nejdůležitější, hlavní chod se bude podávat v pospolném stylu, tedy na stůl budou přineseny podnosy s masy, zeleninou a přílohami. Stěžejním jídlem na Zelený čtvrtek bude jehněčí (beránek). Každý si na svůj talíř zasazený do stolu nabere tolik, kolik se mu zachce. Tento postup odkazuje na středověkou hostinu, kde se podobným způsobem dělilo celé, již upečené zvíře. Půjde o kulinářský vrchol, proto se celá střecha zase uzavře, světla pohasnou, aby se hosté plně soustředili na chutě a vůně jídla. Čelní stěny se pomalu během požívání beránka sklápějí a dávají hoduujícím navíc ochutnat první pohled na Prahu.

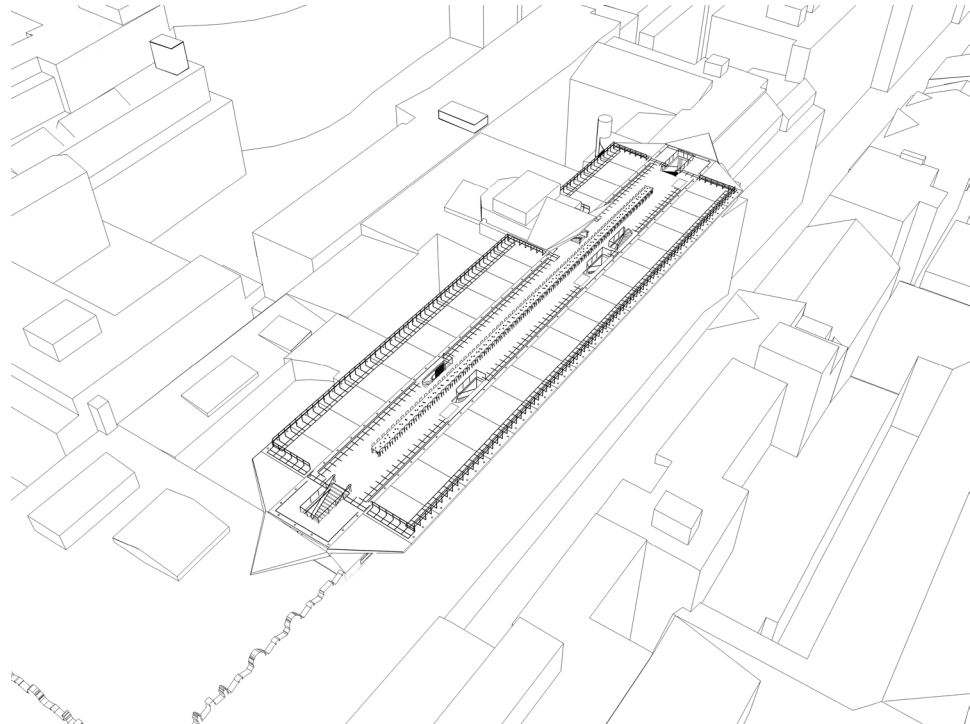
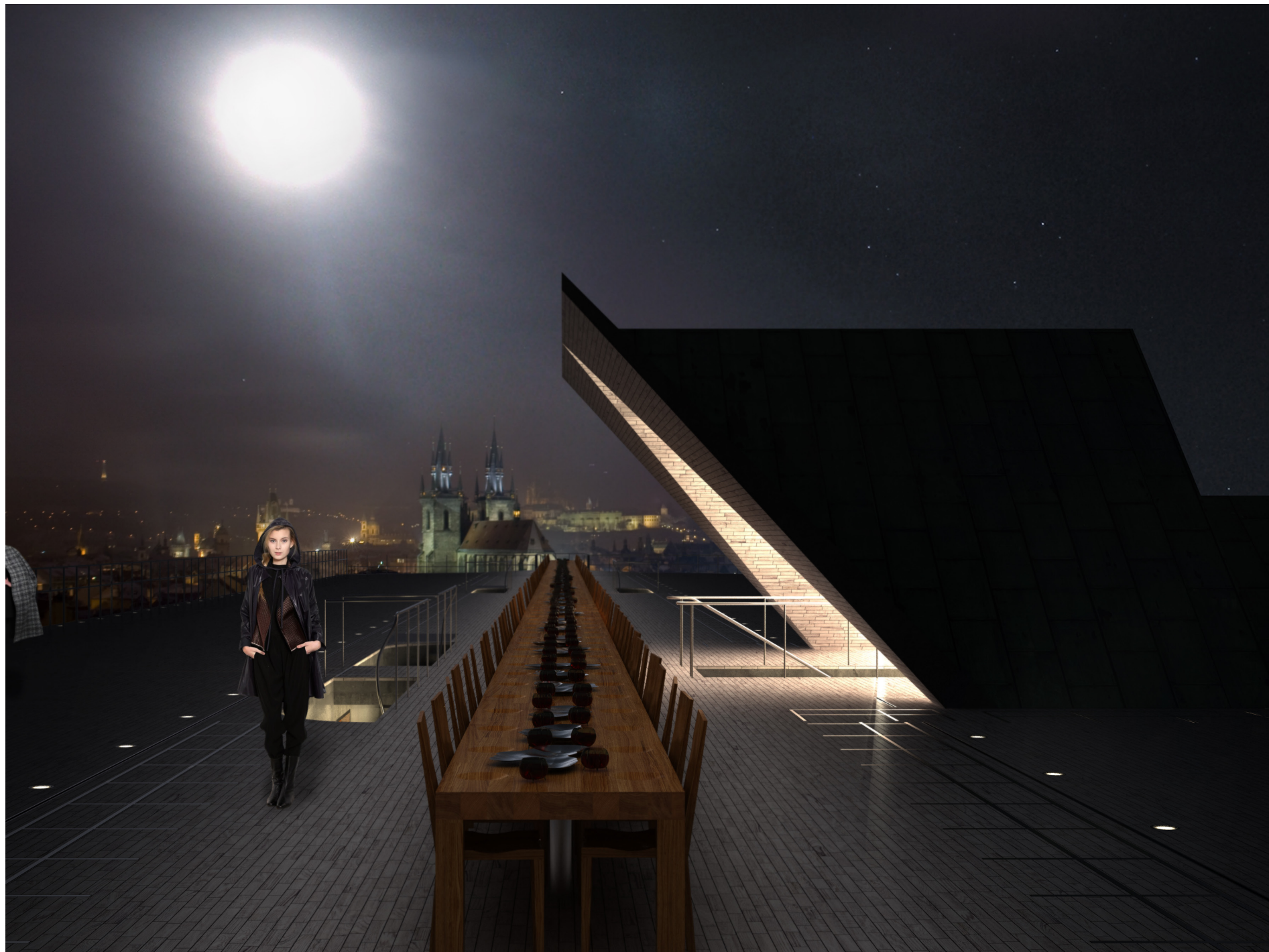
MOUČNÍK

Hosté, znaveni hodováním mají před sebou sladkou tečku. Kulisou bude střecha, která se přetvoří do vějíře a bude se pomalu rozevírat a zavírat. Efekt je ještě zdůrazněn divadelním nasvícením střechy a večerní oblohou. Hosté jsou plní zážitků, ale teprve je čeká zlatý hřeb večera.

KONEC HOSTINY

Po konci samotné hostiny obsluha odnáší ušpiněné nádobí, střecha se rozevívá naplno a začíná večírek. Návštěvníci se po dojedení jídla ocitají pod širým nebem, stejně jako květ v rozpuku nejvyšší body na střeše jsou oni sami. Návštěvníci popíjející různé alkoholické nápoje se mohou nabažit nevídaných pohledů na večerní Prahu. V pozdních hodinách opouštějí prostor.

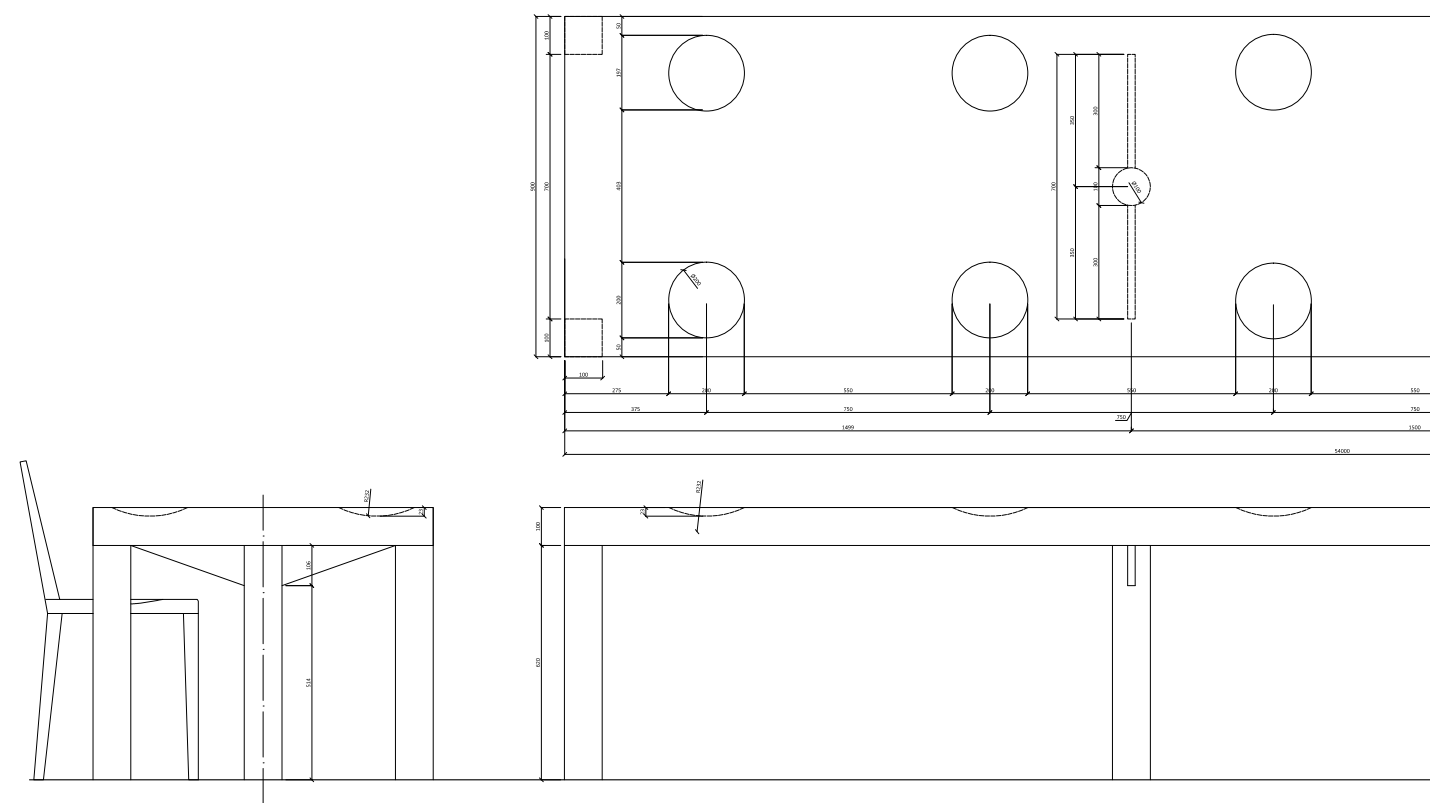
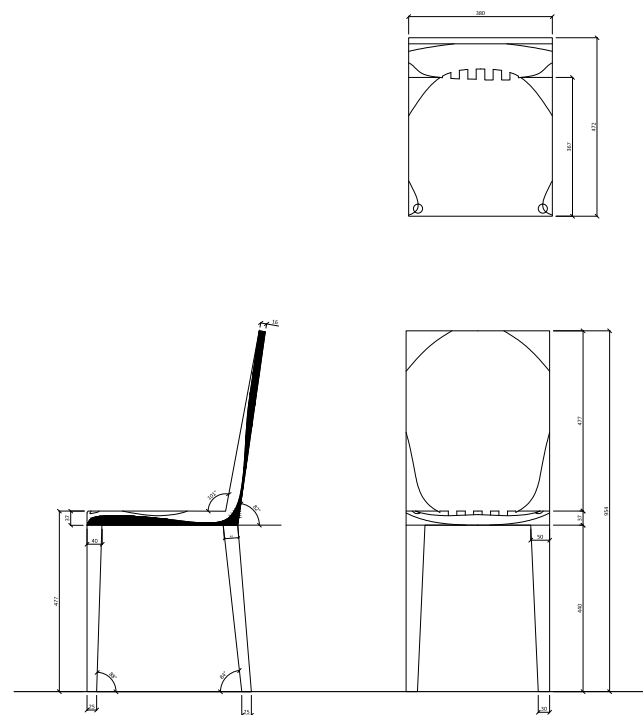

Stůl a židle

Stůl má na délku 54 metru a je vyroben z masivního dřeva. Na koncích stojí na čtyřech mohutných dřevěných nohách, po celé délce jej podporují ocelové nohy, umístěné v podélné ose. Každé ze 144 míst je vyznačeno pomocí kulové výseče v desce stolu, jakási reminiscence na způsob stolování v dávných dobách. Místo talířů se dříve používaly tyto kruhové žlaby, které se po použití umyly. V novodobém pojetí se použijí pro očistu - umytí rukou s trochou vody nebo vlažným ručníkem. Posléze se do žlabů vkládají talíře.

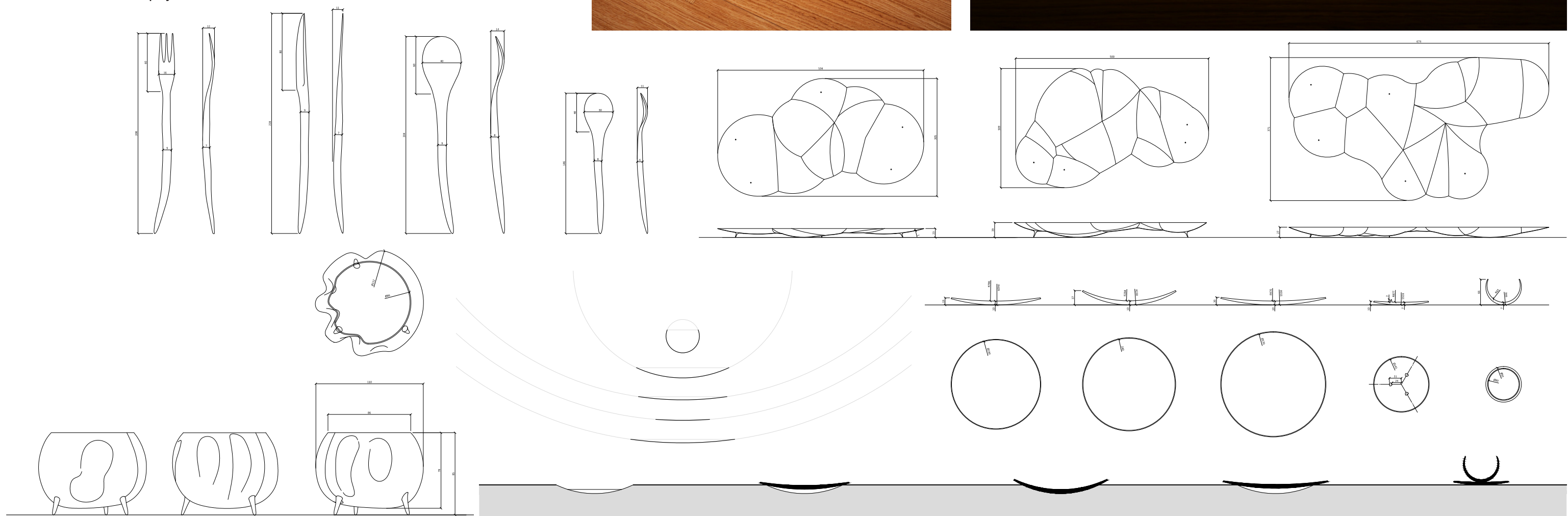
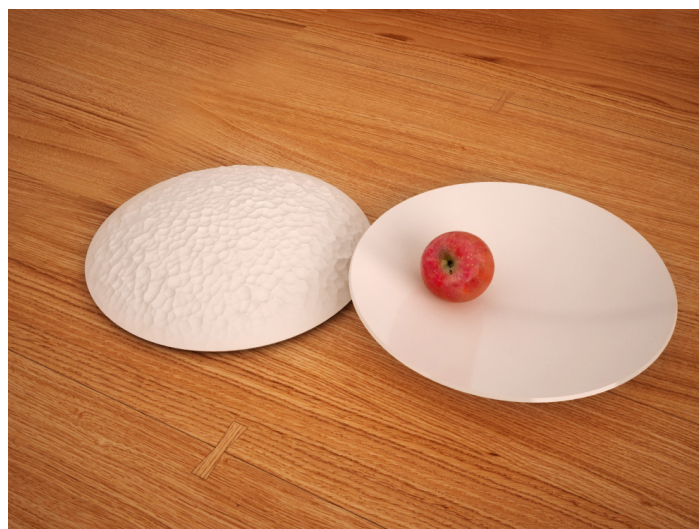
Židle mají jednoduchý geometrický tvar, do kterého jakoby se otiskl člověk a přetvořil jej v něco lidského. Je také vyrobena z masivního dřeva, obráběného na CNC fréze.

Nádobí

Koncept porcelánu vychází z částí kulové plochy. Horní strana je glazovaná, zatímco spodní strana má hrubou texturu “kráterů” o velikosti bříška prstu, které zabrání skluzu talířů. Šálek se drží na podšálků pomocí výčnělků. Talíře jsou dimenzovány tak, aby zapadly do otvoru ve stole a byly stabilní při jídle. Tálce jsou vyrobeny z 1 mm tlustého plechu z nerezové oceli, který je formován do geometricko-amorfních tvarů, vzniklých průnikem kulových ploch. Na jednom tácu lze servírovat více druhů pokrmů díky různým prohlubním. Tvary příborů vycházejí z klacku, paroží nebo jiného přírodního materiálu, který je abstrahován na prazáklaď bez žádných příkras. Příbory materiálově souzní s tácy, jsou také vyrobeny z nerezové oceli. Sklenice na červené víno kopíruje ruku a dovoluje člověku navodit pocit daleko většího souznění s přijímanou tekutinou.

Průvodní zpráva

Budova Živnostenské banky čp. 858 (dříve Zemské banky) se nachází na rohu ulice Na příkopě a Nekázanka na Novém Městě pražském, byla zde postavena podle návrhu architektem Osvalda Polívky ve slohu české renesance v letech 1894 – 1896. Boční průčelí banky je spojeno přes Nekázanku můstky s protější budovou. Na této straně budovy je také umístěn portál, který pochází z Nosticova paláce, jenž zde dříve stál a je zdoben sochami orlic a vázami z dílny Matyáše Bernarda Brauna z první poloviny 18. Století. Banka byla své doby největším emisním ústavem Rakousko-Uherské monarchie a i díky tomu získala ohromně bohatou výzdobu vně i uvnitř stavby, na níž se podíleli přední umělci té doby. Mezi nimi byl i Mikuláš Aleš, podle jehož předlohy se malovala lunetová výzdoba na přední fasádě směřující do ulice Na příkopě.

V letech 1966 - 2005 v přízemí budovy sídlilo středisko Pražské informační služby.

Nyní banku koupila investiční a realitní společnost CPI Group podnikatele Radovana Vítka. Jejich záměrem je celý komplex o rozloze více než 20 tisíc metrů čtverečních přestavět na muzeum skla. Muzeum představí moderní sklo a jeho použití jak v designu, architektuře ale i v průmyslu. V horních patrech budovy se zřídí kanceláře, v bývalém trezoru banky potom obchod s designem a uměním. Ve střešních prostorech může vzniknout kavárna s restaurací, která je předmětem mojí bakalářské práce. Ztvárnění jednotlivých prostorů a částí muzea se zhostí různí architekti a designéři.

Pro svoji historii a umístění v nejživějším centru Prahy, se střešní prostory budovy ideálně hodí pro zpracování tématu moderní hostiny.

Celý návrh řešení vychází z jednoduchého konceptu, kde celý prostor bude tvořen jedním statickým prvkem – stolem a jedním hybným prvkem – sklápěcí střehou. Tyto dva prvky spolu s jídlem navodí zážitky a utvoří chod celé hostiny. Nástavba je rozdělena na dvě patra - v prvním patře se nachází provozní části restaurace a zároveň slouží jako vstupní prostor pro návštěvníky. Návštěvníci sem dojdou buď po schodišti, anebo dojedou výtahem. V druhém patře je stěžejní část celého projektu – 54 metrů dlouhý, dubový hodovní stůl, u jehož dvou stran usednou „bok po boku“ hosté a stráví zde pospolu pod „jednou střehou“ a u „jednoho stolu“ průběh celé hostiny. Stůl funguje jako hlavní dějiště hostiny – nosí se na něj veškeré jídlo a pití a zároveň svojí otevřeností slouží jako prolamující prvek sociálních a jiných barikád, sdružující jeho příseďící. Součástí jednotlivých chodů bude také různé pootevření střechy, které poodhalí výhledy na nebe a Prahu. Celý akt leží někde na pomezí divadelního a gastronomického zážitku.

Hostina by zde měla probíhat každý večer. Hodovní tabule a průběh akce se promění v závislosti na ročním období, jak ve vztahu k počasí tak k surovinám které jsou k mání. Dále bude pořádána na závislosti folklórních, náboženských a jiných tradic, svátků a půstů spojených s jídlem. Průběh bude následující: V první fázi si rodina, přátelé, turisté, spolupracovníci, nebo kdokoliv zarezervují místa u stolu (přes internet, nebo přímo v budově). Hodování vždy začne v určitou hodinu. Návštěvníci dorazí do budovy a vystoupají do místa prvního patra střešní nástavby, kde mohou počkat na své druhy a odložit si kabáty. Od personálu dostanou uvítací nápoj a dozví se čísla svých míst u stolu a po kterých schodech se k nim dostanou. Nyní stoupají po schodech do čisté, trojúhelníkové místnosti obložené světlým dřevem a dobře prosvícené světlem, které se nese po stranách střechy. Po vstupu najdou svá místa, usadí se a čekají, než dorazí všichni hosté. Servis na stůl podává aperitiv k ukrácení čekání hostů. Na začátku hostiny se změní osvětlení z bočního na horní, které nasvětlí celý stůl. Zahájením bude očista. Každý návštěvník dostane horký, mokrý, srolovaný ručník, umyje si jím obličej a poté ruce. Po odnesení použitých utěrek se přináší první chod. Jednotlivá jídla se podávají doprostřed stolu na velkých podnosech a každý si může nabrat na svůj talíř podle své chuti. Během předkrmu se mírně pootevírá střecha a odhaluje pruh nebe. Během celé večeře proběhne několik rozmanitých kreací mezi zavřeným a částečně otevřeným prostorem. Na závěr, po snědení všech chodů, je otevření celé střechy, z níž se stane terasa s ohromujícím výhledem na Hradčany a celou Prahu. Hosté budou popíjet a postupně odcházet. Až odejde poslední host, terasa se umyje, uzavře se zpátky do původní polohy a připraví na další hostinu.

Součástí celé práce je i návrh nádobí, příborů a židlí. Design všech těchto předmětů je tvořen tak, aby ještě více vtáhl návštěvníka do děje a je nedílným prvkem celé události. Například talíře drží ve stolních žlabech a nedají se použít jinak. Sklenice zapadají do rukou hostů, jakoby se staly jejich součástí a hosté zapadají do židlí, jakoby se stali součástí celé budovy.

Technická zpráva

ARCHITEKTONICKO-STAVEBNÍ ČÁST

Typ stavby: nástavba / přestavba
Účel objektu: restaurace

Dopravní řešení a vstup do objektu:

Objekt je přístupný z ulice Nekázanka, odkud je také vjezd do dvora, odkud probíhá zásobování navrženého objektu. Návštěvníci a personál využijí oddělených vstupů do stávajícího objektu Živnostenské banky. Svezou se výtahem nebo využijí schodiště do 6. nadzemního podlaží, kde se dostanou do vstupní místnosti se šatnou.

Konstrukční a technické řešení stavby:

Nosná konstrukce:

Před zahájením stavby je nutné provést bourací práce u stávajícího střešního prostoru. Nosné svislé a vodorovné konstrukce jsou navrženy z monolitického železobetonu.

Vertikální komunikace:

Jsou navržena monolitická želežobetonová schodiště mezi 6.NP a 7.NP a zdvižné plošiny (K27, K28, K29) mezi pro přepravu jídla. Z 1.NP do 6.NP se zřídí nákladní výtah (K2) pro přepravu zásob a odpadu. Z prostor objektu lze unikat dvěma únikovými cestami – po stávajícím hlavním schodišti (N1) nebo vedlejším (N14).

Obvodový plášť:

Po celém obvodu budovy je navržen provětrávaný zateplený sendvič: nosná železobetonová stěna 300 mm, 80 mm minerální vata, kotvicí systém, obklad

Střešní plášť:

Otevíravá valbová střecha je rozdělena na typické pravoúhlé panely, široké 4100 mm a 3700 mm, a atypické trojúhelníkové panely, umístěné ve štítech. Každý panel je tvořen ocelovým rámem, mezi něj je vložena tepelná izolace. Obklad z vnitřní strany tvoří dřevěné palubky, z vnější strany je střecha oplechována mědí. Panely jsou zvedány hydraulickým systémem, každý pomocí dvou pístů. Celý systém je poháněn dvěma motory, umístěnými v technických místnostech (N12, N13). Sousedící panely se v nejvyšší poloze spojí na zámek, takže je střecha hermeticky uzavřena. Jediná neotevíravá část se nachází nad schodištěm, vedoucím do 7.NP a její skladba je kontaktní zateplený sendvič. Voda ze střechy je odváděna žlabem podél okraje střechy a následně okapy. Systém odvodnění je napojen na odvodňovací systém Živnostenské banky.

Dělicí konstrukce :

Příčky jsou navrženy z tvárnic ve dvou tloušťkách: 200 mm a 125 mm. V hygienických prostorech jsou navrženy sanitární příčky.

Skladby podlah:

V 7.NP je podlaha navržena ve složení: izolace tl. 30 mm, masivní dřevěná podlaha tl. 18 mm, lepená do stěrky. Nášlapná vrstva v hygienickém zázemí a kuchyni je cementová stěrka.

Povrchové úpravy konstrukcí:

V 6.NP jsou zděné příčky omítnuty vápennocemetovou omítkou, obvodové betonové stěny jsou pohledové. V 7.NP tvoří stěny sklopená střecha, ta je obložená dřevěnými palubkami.

Výplně otvorů:

Okna jsou navržena jako otevíravá s minimálním kovovým rámem a jsou umístěna pouze v 6.NP. Interiérové dveře jsou navrženy dřevěné s dubovou dýhou a požární dveře ocelové.

Doplňkové konstrukce:

Zábradlí u vnitřních schodišť je navrženo svařované z ocelových jeklů a pásnic a je kotveno ze strany na schodnici. Výklopná zábradlí jsou navržena z ocelových jeklů. V nejnižší poloze střechy jsou vztyčená a v ostatních pozicích zapuštěná do konstrukce střechy. Jejich fungování je spřaženo s funkcí výklopné střechy. Oplechování střechy a parapetu je provedeno z 0,6mm silného plechu Cu.

Vybavení vestavěným interiérovým zařízením a atypickým nábytkem:

V prostorech skladů v 6.NP jsou vestavěny chladničky a mrazničky, v prostorech kuchyně sporáky, myčky, digestoře. Součástí interiéru je bodové osvětlení, zapuštěné do střechy a do podlahy. V 7.NP jsou umístěny atypický dubový stůl, dlouhý 54 m, a atypické židle.

STATICKÁ ČÁST:

Objekt je dvoupatrový, celková výška stavby je 6,8 m. Konstrukční výška 6.NP je 2,72 m, světlá 2,4 m v hlavních prostorech a 2,1 m v pomocných. U podkrovního patra 7.NP je světlá výška dána polohou střechy, min. podchozí výška je 2,1 m. Nosný systém je navržen jako stěnový z monolitického železobetonu.

6NP: Vodorovná nosná konstrukce je jednosměrně pnutá deska na rozpětí 9 m s průvlakem v místě, kde jsou stěny nahrazeny sloupy. Průvlak má následující rozměry: tl. desky: 280 mm, výška průvlaku: 300 mm, šířka průvlaku 200 mm. Sloupy jsou čtvercového průřezu o rozměrech 300x300 mm. Stěny jsou součástí obvodového pláště a mají tl. 300 mm.

Jsou navržena dvě jednoramenná přímá schodiště o šířce ramene 2000 mm, jedno přímé schodiště o šířce ramene 1600 mm a čtyři o šířce 1000 mm jsou monolitické železobetonové, vetknuté stupněmi do nosné stěny z jedné strany.